

GUÍA DIDÁCTICA

ROMPENDO O CÍRCULO

1. INTRODUCCIÓN

O Concello de Muros elaborou este material destinado á sensibilización e información en Igualdade de Oportunidades dirixido ao alumnado de Bacharelato e á xuventude.

A finalidade deste material, incluído nun programa de nove píululas formativas / obradoiros (3 por grupo de idade; primaria, ESO e bacharelato – mozos e mozas) é facilitar ao profesorado, pais, nais, titores/as e aos propios mozos e mozas unha serie de propostas didácticas que faciliten unha mellor comprensión de distintos aspectos relacionados coa igualdade de oportunidades.

Para a mocidade de entre 16 e 20 anos, as relacións amorosas son clave, polo que ocupan gran parte do tempo e das conversas. Nesta etapa, atópanse aqueles e aquelas que xa teñen experiencia e aqueles e aquelas que comezan a manter as primeiras relacións sentimentais e sexuais. Por iso, é importante que se reflexione sobre a construción do amor debido ao seu impacto no desenvolvemento da identidade persoal.

Dende hai relativamente pouco tempo (en escala histórica) “impúxosenos” o concepto de amor romántico que defende que a parella, un amor home – muller, debe cumprir cunha serie de características imprescindíbeis.

Ofrécese un modelo de conduta amorosa que establece o que “de verdade” significa namorarse e os sentimentos que deben sentirse, como, cando e con quen.

Esta é a causa principal de que se desenvolvan crenzas e imaxes idealizadas ao redor do amor que en numerosas ocasións dificulta a creación de relacións sas e provoca a aceptación, normalización, xustificación e tolerancia de comportamentos claramente abusivos e ofensivos.

As bases ou clixés deste tipo de amor son “o amor para toda a vida”, “a media laranxa”, “os celos coma sinal de amor” ou a esperanza de que “o amor cámbiao todo” son ideas, crenzas, mitos do amor romántico que se transmiten dende idades

temperás por todos os medios (cine, televisión, música).

Estas ideas convértense, por medio da modelaxe e da reiteración, nunha finalidade para moitos e moitas e que desgraciadamente poden dexenerar en relacións tóxicas ao non estar baseadas na igualdade, e estas a súa vez dexenerar en violencia de xénero.

2. DESTINATARIOS/AS

O obradoiro está dirixido ao alumnado de Bacharelato, aínda que se pode traballar con mozos e mozas de calquera idade con pequenas adaptacións.

3. OBXECTIVOS

- Coñecer as principais características da violencia de xénero.
- Establecer e identificar facilitadores da violencia de xénero.
- Identificar a dependencia emocional e as súas características.

4. CONTIDOS

- Que é?
- Canto abrangue?
- A dependencia emocional
- Círculo da violencia
- Dinámicas e procesos
- Onde pedir axuda

5. METODOLOXÍA

Inclúense 4 tipos de materiais neste obradoiro:

- Unha guía didáctica
- Presentación de contidos en PDF
- Vídeos
- Cuestionarios interactivos
- Material para publicacións nas redes sociais

A secuencia de actividades desta guía obedece a unha orde lóxica da temática tratada; non obstante, pódense adaptar as actividades segundo os intereses e necesidades.

O contido pode ser autoadministrado polos mozos e mozas polo que, aínda que é interesante que se comece pola presentación en PDF, poden acceder a eles de maneira non secuencial, velos todos ou só en parte.

Se se concibe como unha actividade a realizar en familia, consideramos interesante seguir o guión da presentación (aínda que non é preciso empregar o documento xa que se pode facer de forma oral ou mediante vídeos seleccionados).

En grupos / aulas (o ideal 10-15 participantes) o profesorado e o/a monitor/a debe favorecer o debate en grupo e partir das experiencias propias dos mozos e mozas, seguindo a través da aprendizaxe cooperativa, a actividade e a simulación de situacións interpersoais, empregando diferentes agrupamentos.

O/a profesor/a pode moderar as sesións, facilitar exemplos para familiarizar ao alumnado coas actividades, orientar na procura de solucións, modelar, actuar como guía, etc.

6. PLANIFICACIÓN

O contido, vídeos e actividades pódense ver de forma persoal nun tempo máximo de 20'. De realizarse en familia / grupo / aula, a duración pódese adaptar perfectamente a unha sesión de 55' aínda que dependerá da profundidade que se queira dar e do nivel de interacción dos e das participantes, podendo ser necesarias dúas sesións.

7. ACTIVIDADES ADICIONAIS

Para realizar en grupo e como complemento da actividade principal propónse: realización de obradoiros de dramatización onde se visualicen os estereotipos de xénero, a dependencia emocional e o círculo da violencia. Tamén sería moi interesante se se puidese contar con experiencias en primeira persoa.

8. COMO AVALIALO

Nos contidos incluíronse cuestionarios para ser autoadministrados, en grupo

pódese avaliar segundo o nivel de participación e a comprensión dos contidos.

9. AMPLIAR INFORMACIÓN

Hai múltiples fontes e referencias, pero recomendamos:

Bandala, María. (2018). Procesos productores y facilitadores de la violencia contra las mujeres en las relaciones familiares. Un abordaje cualitativo y diacrónico. Revista de Salud Pública. 22. 20. 10.31052/1853.1180.v22.n1.17435

Casteñedo, I. (2016). ¿Qué barreras y facilitadores identifican enfermeras y médicos para preguntar a las usuarias sobre violencia de género? Evidentia: Revista de enfermería basada en la evidencia, ISSN-e 1697-638X, Vol. 13, Nº. 54, 2016

Gonzalez, Z (2018). Relaciones tóxicas de noviazgo entre jóvenes y su relación con la violencia: un análisis desde la perspectiva de género. Grado en Psicología. Curso 2017-2018.

http://repositorio.ual.es/bitstream/handle/10835/6835/21413_Gonzalez%20Perez%2c%20Zaida%20TFG.pdf?sequence=1&isAllowed=y